

**INSTITUTE OF APPLIED SCIENCES
THE UNIVERSITY OF THE SOUTH PACIFIC**

**Report of the Nukuvou,
Matasawalevu and Vacalea Villages
(Tikina Nakasaleka) / *Kanakana*
Management Planning Workshop
(Fijian Version) Held at
Nukuvou, Nakasaleka in Kadavu**

IAS Environment Report No. 145

by

**Alifereti Tawake
Ratu Pio Radikedike
Akuila Cakacaka
Patrick Sakiusa Fong**

December, 2004

REPORT OF THE

NUKUVOU, MATASAWALEVU AND VACALEA

VILLAGES (TIKINA NAKASALEKA) I KANAKANA

MANAGEMENT PLANNING WORKSHOP

(FIJIAN VERSION).

Held

AT NUKUVOU, NAKASALEKA IN KADAVU

18 JIUNE, 2003

Prepared by:

Alifereti Tawake
Ratu Pio Radikedike
Akuila. Cakacaka
Patrick Sakiusa Fong

**Institute of Applied Science,
USP, Suva.**

LEWE NI RIPOTE

Tabana e:

1.0 Na Vakavinavinaka.....	02
2.0 Na I Naki ni Vuli Oqo.....	03
3.0 Na i Vakamacala Taumada.....	04
4.0 Na Veilutaga e ra a Qaravi e na Gauna ni Vuli	
Ulutaga 1 : Na i Vakamacala ni FLMMA.....	05
Ulutaga 2 : Mapetaki na i Tuvaki ni Yaubula- E Vanua /Wai	06
Ulutaga 3 : Na Taubaletaki ni Dela ni Vanua/Cakau	11
5.0 Na i Tuvatuva ni Kena Maroro i na i Qoliqoli e	
5.1 Nukuvou.....	14
5.2 Matasawalevu.....	15
5.3 Vacalea.....	16
6.0 Na Vakaturu.....	17
7.0 Na Veika me da Nanuma Tiko.....	17
8.0 Na Veika Tale e so	
8.1 Lewenivuli.....	18
8.2 Porokaramu ni Vuli.....	19

1.0 NA VAKAVINAVINAKA (Acknowledgement)

Na vakavinavinaka cecehia ena i tikotiko ni veiliutaki ena koro ko Nukuvou, Matasawalevu kei Vacalea ena rai vakayalomatua kei na vakatulewa vinaka ena kena nanumi me vakayacori na vuli oqo ena nodatou delanivanua vakaturaga.

Na vakavinavinaka vua na Turaga ni koro ,Turaga nai Vakatawa (Viliame Dalitucama), turaga na marama ena veitokoni kei na veiqaravi me baleta na vuli yaga oqo.E sega ni vakamelei rawa na totoka ni kakana ka dau i divi tu ni nodatou baravi.

Vinaka saka vakalevu na veitokoni mai na vale ni Volavola ni Yasana vakaturaga ko Kadavu ena noda cakacakavata me rawa na vuli oqo.

Na vakavinavinaka levu talega vei iratou na liga ni veiqaravi mai nai lawalawa na FLMMA NEtWORK ka ratou veituberi tiko ena vuli siga dua oya.

1. Lesi	(Fisheries Officer, Kadavu)
2. Alifereti Tawake	(IAS / USP)
3. Pio Radikedike	(Veratvou Project)

E sega ni guilecavi nai taukei ni waqa ka dau veikau voli ena wasawasa karakarawa mai na baba tokalau kina baba ceva ko Eremasi Uluinabou. Sa vakavinavinakataki talega na veiliga yadua era dodoliga ena kena vukei me rawa na vuli yaga oqo.

Vakanuinui vinaka ni da na veivukei sara vakalevu me vakavotukanataki kina na noda sasaga.

2.0 NA I VAKAMACALA TAUMADA

Sa vakila mai na noda vanua lomani o Viti ka vakabibi na kena veikorokoro na drava kei na dravudravua ni noda i qoliqoli. Na vakanananu e koto, ni oqo e vakavu mai na kena sa qolivi vakasivia na noda vei qoliqoli, na kena sa vakayagataki e vuqa na i walewale ni qoli ka vakarusa na veimataqali sasalu kei na vanua era bula kina.

Ena yabaki 2003, sa gagadre vakakina e tolu na koro ena tikina ko Nakasaleka ena yanuyanu ko Kadavu me sasagataka na kena vakalesui main a sautu ena nodratou i qoliqoli na koro e tolu oqo, o Nukuvou, Matasawalevu, kei Vacalea. E sala muria mai na vuli ni kena maroroi nai yaubula ka vakayacori mai na koro ko Tiliva, ena yabaki 2001, ka ra volavola ka kerekere yani kina ena International Marinelife Alliance (IMA) ena nodra sa gadreva dina na veiqaravi oqo.

E ra maqusa ka vakavakarau na koro ko Nukuvou me vaka ni vanua e caka kina na vuli, ena nodra vakanamata kina vuli siga dua ni tuvatuva ka ena nodra nanumi na kawa ni vanua. E nai ka 18 ni siga ni vula ko Jiune 2003, sa tadu yani nai lakolako ni caka vuli ka nanumi kina na veiwekani me baleta na tamata kei na kena i yaubula. Era lewena na vuli cecere oqo na turaga na turaga ni vanua, turaga kei na marama ena koro e tolu, nai Vakatawa mai Vacalea kei ira na cauravou kei na gone yalewa. E tekivutaki sara vakamatau na vuli siga dua oya ena veikidavaki vakavanua ka dua na kena lotu mai vua nai vakatawa mei vakadei ni vuli oya

E totoka na vuli oqo ka ni vuli veitalanoa me rawa ni vukea na nodra bula na lewe ni vanua mera talaucaka na veika era kila me baleta na nodra i qoliqoli. Era vakaraitaka na lewe ni vanua na veika era nanuma ka gadreva mera cakava me vukei kina na nodra veikorokoro.

Ni mai vakacavari na vuli yaga oqo, era vakavinavinaka ni ra sa mai biuta vata koto e dua nai tuvatuva ni cakacaka ka ra sa duavata kina na lewe ni vuli me ran a qarava. Era sa

vakadinadinataka talega na levu ni leqa e sotavi tiko ka vakavuna tiko na drava ni qoliqoli.

3.0 NA I NAKI NI VULI OQO

1. Na vuli oqo e vakanamata vei ira na lewe ni vanua ena kena sagai me veivosakitaki ka navuci e dua nai tuvatuva (management plan) ni kena vakacokotaki tale nai kanakana ena koro e tolu, Nukuvou, Matasawalevu kei Vacalea ka kovuti ena i qoliqoli ni tikina se vanua o Nakasaleka.
2. Na laurai eso na gaunisala me vakakabibitaki na nodra cakacakataka na lewe ni vanua nai tuvatuva sa tuvani, ka sa ra duavata kina.
3. Na nodra vakaitavi saraga na lewe ni vanua ena kena sagai me taqomaki na veika bula e vakavolivoliti keda.

4.0 NA VEIULUTAGA E RA A QARAVI E NA GAUNA NI VULI

E koto e ra oqori na veitarataravi ni veiulutaga e ra a qaravi e na gauna ni vuli. Na veiulutaga oqo e ra a qaravi me vukea na kena tuvai na i tuvatuva ni kena maroroj, taqomaki ka vakayagataki vakamatau na i qoliqoli e na tikina ko Nakasaleka.

Ulutaga 1 : Na i Vakamacala ni FLMMA

Na Locally Managed Marine Area Network (LMMA)

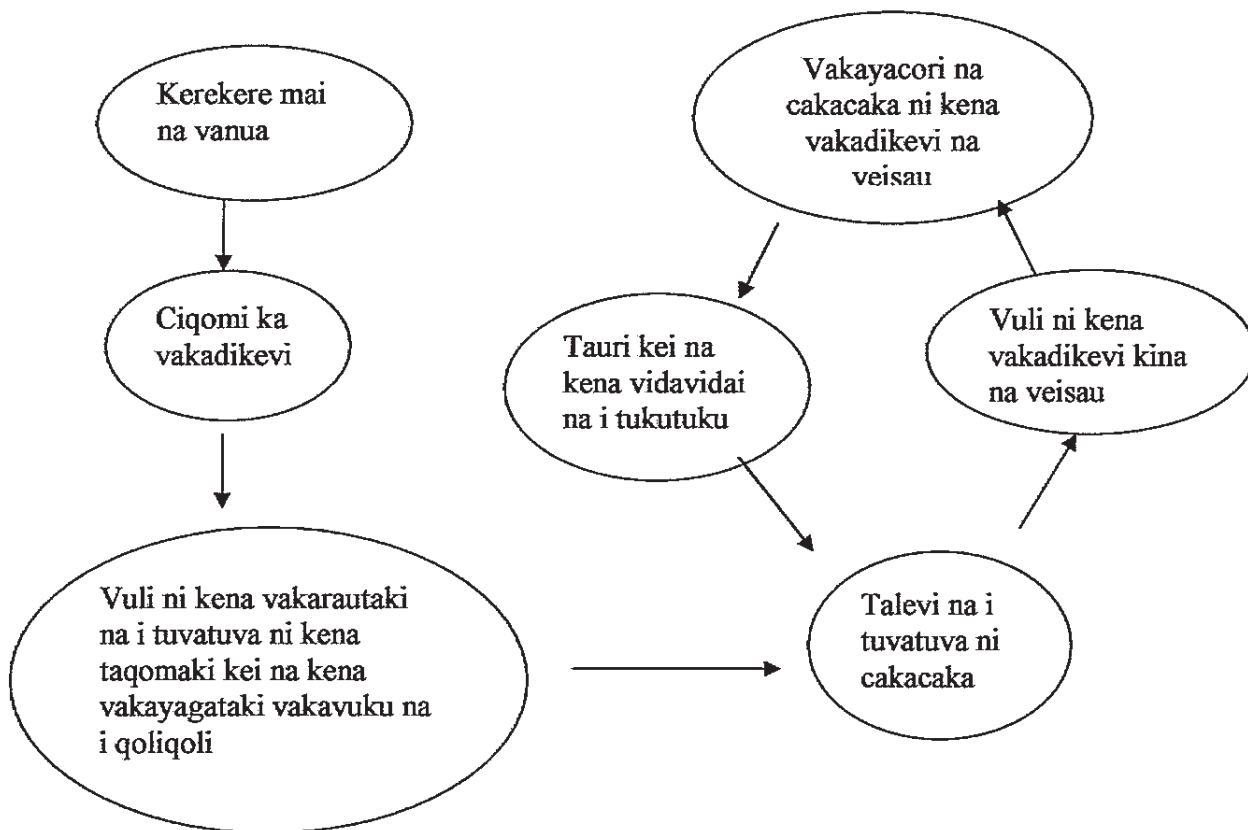
Na tabana oqo e qarava tiko na kena vaqacacotaki na taqomaki ni i yaubula e na noda i qoliqoli ka vakabibitaka na noda vakaitavitaki na i taukei ni qoliqoli e na vuku ni sasaga oqo.

Na Fiji Locally Managed Marine Areas (FLMMA) Network

E Viti e ra wili tiko kina na veitabana vakamatanitu me vaka na Tabana ni i Qoliqoli, ni i Yaubula ni noda vanua, Saravanua, kei na Tabacakacaka i Taukei. E na taudaku ni matanitu e ra lewena tiko na WWF, IAS/USP, IMA kei na vica tale. Na i bole ni mataisoqosoqo oqo se na FLMMA Network e vakakoto oqo:

“NA KEDRA SASALU TAWA MUDU NA NODA KAWA “

Na i Walewale ni Veiqaravi ni FLMMA

Ulutaga 2: Mapetaki na i Tuvaki ni Yaubula- E Vanua /Wai (Community Resource Mapping)

Rawa ni vakayagataki me:

- Tukuna na vanua e tiko kina na i yaubula kei na kena i tuvaki
- Vakaraitakana veitiki ni vanua e rawa ni sikova na vulagi

Na i Naki

- Me kilai na i tuvaki kei na vakayagataki ni vanua kei na i qoliqoli
- Na kena vakatayaloyalotaki na i tuvaki ni veika e da taukena ka tu wavolivoliti keda

Na Veika me Rawati

Droinitaki na i tuvaki ni yaubula ka vakaraitaki mai:

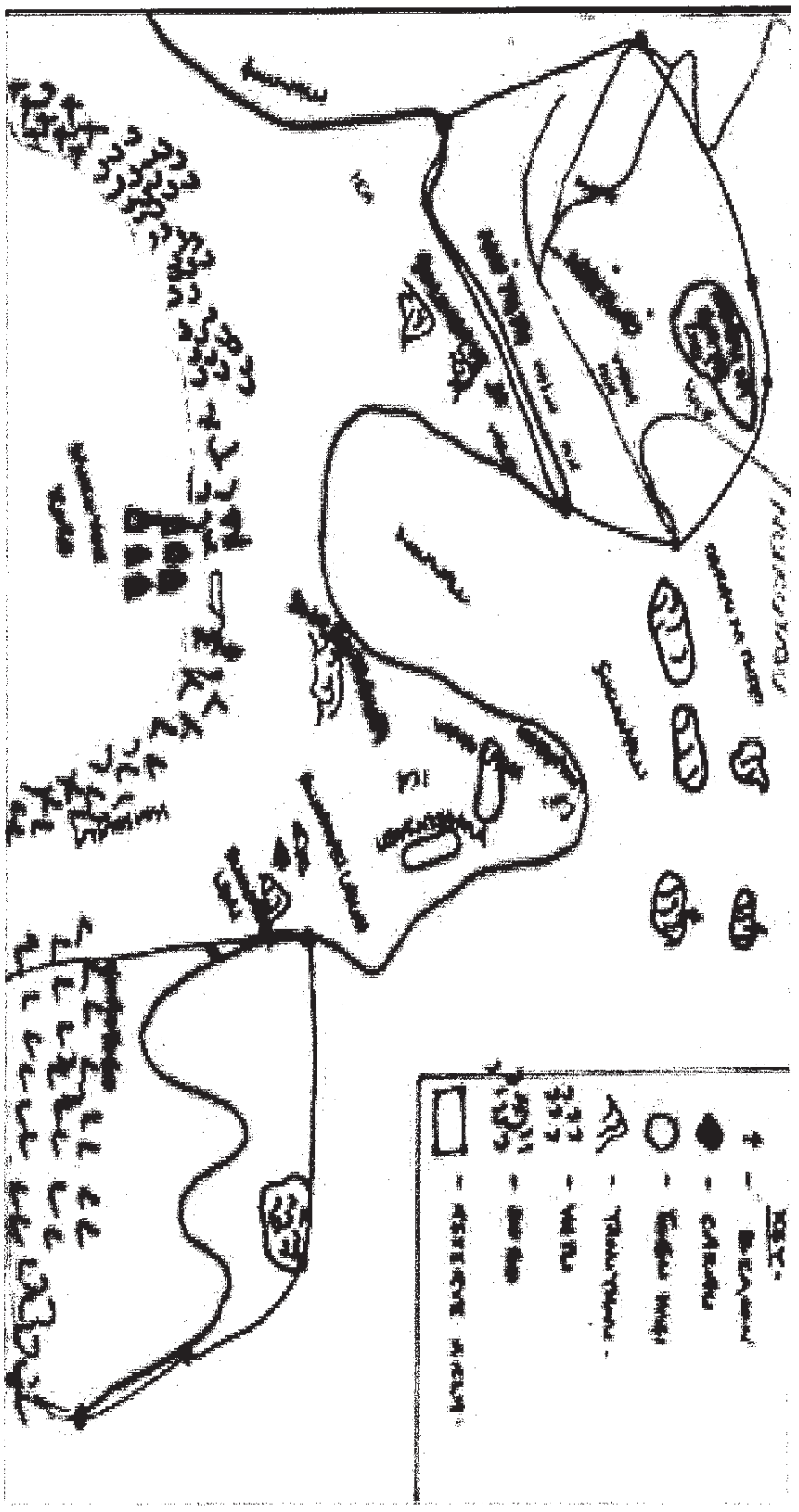
- vanua vakaleqai
- walewale ni kena vakayagataki
- na i yalayala ni vanua kei na i qoliqoli

Na Veika me Caka

- Me wase na lewenivuli (vakoro)
- Vakasamataki ka droinitaki e na pepa na i tuvaki ni vanua/qoliqoli me vaka e laurai tu mai cake. Vakayagataka taumada na peni kau.
- Makataki na i yalayala ni vanua kei na i qoliqoli (na koro, uciwai, gaunisala, teitei, bai ni manumanu ka biu talega na yacadra.
- Soli vakasama taucoko e na cakacaka oqo
- Ni sa duavata na i wasewase sa qai vakayagataki na peni roka
- Ke so na ka o ni vinakata me vakacurumi e na mape, me qai vakacurumi mai.
- Me qai digitaki e dua me lako i vakamacala.

NUKUVOU

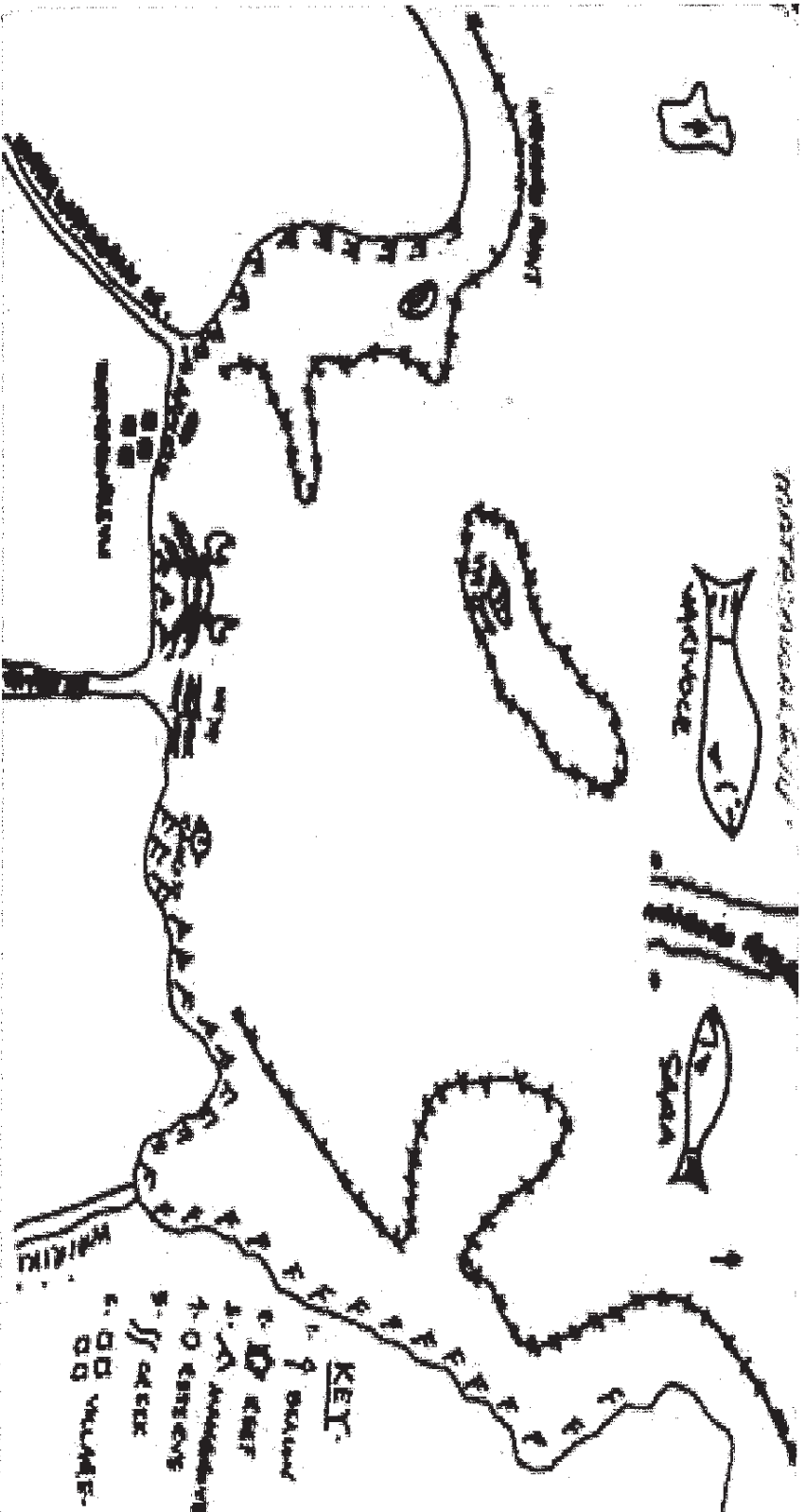
Nai yaloyalo e rua ogo ka koto era e vakakaraitaka na veitiki ni qoligoli se i kanakana e Nukuvou ka ra dau laurai kina vakalevu na veisasalu me vaka na dri kei na ika ka dau vakayagataki vakalevu. E makataki tiko talega kina na i yalayala ni vanua esa vakatabui tiko.

MATASAWALEVU

Nai yaloyalo ogo e vakakaraitaka na veitiki ni qoliqoli se i kanakana e Matasawalevu ka ra dau laurai kina vakalevu na veisasalu me vaka na dri kei na ika ka dau vakayagataki vakalevu. E makatiki tiko talega kina na i yalayala ni vanua esa vakatabui tiko.

Ulutaga 2 : Na Taubaletaki ni Baravi kei na Cakau

Naki :

Vukei na lewe ni koro me ra kila na veika na veiyaubula bibi e ra tu e na dela ni vanua, baravi ka vakakina na kena e ra tu e na dela ni cakau kei na veika bibi e vauci ira tu.

Walewale :

1. Wase tolu na lewe ni vuli (Nukuvou, Vacale, Matasawalevu)
2. Vola mai nai yaubula bibi (vurevure ni lavo, yaga vakavanua, bula ena veisiga)
3. Walewale ni qoli e vakayagataki
4. Yaga ni sasalu se ika
5. Na leqa eso ka vakacacana tiko na i qoliqoli

Na Macala ni Cakacaka Vakaiwasewase

Wasewase: Nukuvou

ULUTAGA	BARAVI/VEIDOGO	CAKAU/LOMALOMA
Sasalu e Bibi Duadua	Dri - Togo - Vatu Ika - Nuqa - Sevou - Damu - Kawago - Sabutu - Kabatia Kaikoso.	❖ Sucuwalu ❖ Loaloa ❖ Green Fish ❖ Sici ❖ Civa ❖ Vula
Wasewase ni Qoli e Vakayagataki	❖ Lawa ❖ Siwa	Nunu - Free Dive - Scuba
Yaga ni Sasalu - ika	❖ Volitaki ❖ Kakana	❖ Volitaki ❖ Kakana
Leqa se Veicakacaka e Vakacacana nai Qoliqoli	❖ Duva ❖ Lawa matailalai ❖ I Lavo – Tomiki vataga na ka lelevu kei na ka lalai ❖ Benuci ni matasawa ❖ Nunu Butako	❖ Scuba Dive ❖ Duva ❖ Nunu Bogi

Wasewase: Matasawalevu

ULUTAGA	BARAVI	CAKAU
Sasalu e Bibi Duadua	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kaikoso ◆ Vaya ◆ Qari ◆ Lumi ◆ Kuka ◆ Mana 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ika ◆ Vasua ◆ Sici ◆ Drumani ◆ Yaga ◆ Sasalu – (Dri – Sucuwalu)
Walewale ni qoli e vakayagataki	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Lawa ◆ Nunu ◆ Tudai ◆ Dakai 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Lawa ◆ Nunu ◆ Cocoka ◆ Dakai ◆ Scuba
Yaga ni sasalu se ika	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kakana ◆ Volitaki 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kakana ◆ Volitaki
Leqa se veika e vakacacana nai qoliqoli	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Duva ◆ Lawa matailalai ◆ Benuci 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Duva ◆ Nunu Butako ◆ Lawa matailalai ◆ Vakayagataki cala eso nai yaya - Kuruva

Wasewase: Vacalea

Ulutaga	Baravi/Veidogo	Cakau/Lomaloma
Sasalu e Bibi Duadua	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lairi 2. Ika <ul style="list-style-type: none"> - Sabutu - Kabatia - Kawakawa 3. Mana 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urau 2. Sici 3. Vasua 4. Ika <ul style="list-style-type: none"> - Dokanivudi - Balagi - Donu
Walewale ni Qoli e vakayagataki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cinavi 2. Siwa 3. Nunuvi 4. Qoli 5. Tudaitaki <ul style="list-style-type: none"> - Mana 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nunu 2. Lawa 3. Siwa
Yaga ni Sasalu : Ika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laukana 2. Volitaki 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laukana 2. Volitaki
Leqa e Vakacacana nai Qoliqoli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lawa 2. Duva 3. Benuci ni matasawa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duva 2. Qolivi ena Lawa 3. Voroki ni Lase se Cakau

Oqo na leqa ka ra a vakadinadinataka na lewe ni vuli ni vakavuna tiko na drava ni kanakana e Nukuvou, Matasawalevu kei Vacalea.

1. Qolivi sivia se nunuvi sivia na daveta
2. Voroki ni lase
3. Vakayagataki ni SCUBA me nunuvi kina na sasalu kei na ika
4. Sega ni rokovi na vakatatabu
5. Waluvu
6. Duva
7. Musu kau vakaveitalia
8. Benuci ni matasawa
9. Vakasosataki ni qoliqoli e.g Idini
10. Lawa matailalai
11. Vakamakama
12. Sisi ni qele
13. Voroki ni cakau e.g kelekele
14. Musuki ni dogo
15. Veisau ni draki
16. Qoli butako
17. Sega ni rokovi na lewa ni vanua kei na matanitu
18. Ua loka
19. Cagi laba
20. Wai ni mate ni co ca

5.0 Na i Tuvatuva ni Kena Cakacakataki na Sasaga ni Kena Maroroi kei na vakacokotaki ni i Kanakana e Nukuvou, Matasawalevu kei Vacalea.

Oqo na i tuvatuva ni kena maroroi, taqomaki ka vakayagataki vakamatau na i qoliqoli e Nukuvou, Matasawalevu, kei Vacalea ka ra a biuta vata na lewenivuli ni mai cava na vuli siga dua oqo.

Koro: Nukuvou, Nakasaleka, Kadavu

LEQA	KENA I WALI	O CEI ME QARAVA	GAUNA CAVA
Lawa Matailalai	Tarovi na kena Vakayagataki	Lewe ni Koro	Ni oti ga na vuli oqo
Benuci ni Waitui	Biuta na Benu ena Qara ga ni benu	Lewe kece ni Matavuvale	Tekivu oqo ka lako yani
Musu Dogo	Tarovi me sa kua ni musuki na dogo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Turaga ni koro ▪ Lewe ni koro 	Gauna sara ga oqo
Nunu Butako	Yadravi nai Qoliqoli	O iratou na yadra kei ira na tama bula	Tekivu ni mataka
Vakayagataki ni Scuba me nunuvi kina ana sasalu kei na ika	<ul style="list-style-type: none"> • Vakatabui na nunu ena scuba • Rokovi na lawa ni matanitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Dauqoli • Lewe ni Vanua 	Okosita, 2003
Nunuvi se qolivi Sivia	<ul style="list-style-type: none"> • Vakalailaitaki na nunu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lewe ni koro • Turaga ni Koro 	2003 ka lako yani
	<ul style="list-style-type: none"> • Vakaqarai eso tale nai vurevure ni I lavo 	<ul style="list-style-type: none"> • Bose ni mata ni tikina • Tabana ni qoliqolis matanitu • FLMMA Network 	2004
	<ul style="list-style-type: none"> • Vakatabui e dua na cakau mei sususu • Rokovi ka yadravi na vanua e vakatabui oti tiko • Rokovi na lawa ni matanitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lewe ni koro • Turaga ni Koro • Turaga ni yavusa 	2003 ka lako yani

Koro: Matasawalevu, Nakasaleka, Kadavu

Leqa	Kena I Wali	O Cei me Cakava	Gauna Cava
Lawa Matailalai	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kua ga ni vakayagataki ◆ Me vakalawataki 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Lewe ni Vanua ◆ Tabana ni qoliqoli 	Tekivu ni mataka (June, 2003 ka lako yani)
Benuci ni Qoliqoli	Kacivaki e na Koro me kua ni benuci	Lewe ni koro	
Vakayagataki cala eso nai yaya, SCUBA	Kakua ni vakayagataka	Lewe ni vanua	
Nunu Butako	Yadravi nai Qoliqoli	Taukei ni Qoliqoli	
Vakayagataki ni Scuba me nunuvi kina ana sasalu kei na ika	<ul style="list-style-type: none"> • Vakatabui na nunu ena scuba • Rokovi na lawa ni matanitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Dauqoli • Lewe ni Vanua 	Okosita, 2003
Nunuvi se qolivi Sivia na daveta kei nai qoliqoli	<ul style="list-style-type: none"> • Vakalailaitaki na nunu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lewe ni koro • Turaga ni Koro 	2003 ka lako yani
	<ul style="list-style-type: none"> • Vakaqarai eso tale nai vurevure ni I lavo 	<ul style="list-style-type: none"> • Bose ni mata ni tikina • Tabana ni qoliqolis matanitu • FLMMA Network 	2004
	<ul style="list-style-type: none"> • Vakatabui e dua na cakau mei sususu • Rokovi ka yadravi na vanua e vakatabui oti tiko • Rokovi na lawa ni matanitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lewe ni koro • Turaga ni Koro • Turaga ni yavusa 	2003 ka lako yani

Koro: Vacalea, Nakasaleka, Kadavu

Leqa	Kenai Wali	O Cei me Cakava	Gauna Cava
Duva	1. Kacivaki ena koro 2. Yadravi	1. Turaga ni koro 2. Lewe ni koro	Tekivu sara ga ni mataka, June 2003.
Benuci ni Waitui	Keli na qara ni benu mei tavi nei Turaga ni koro	1. Turaga ni koro 2. Lewe ni koro	
Lawa Matailalai	Kacivaki me kua ni vakayagataki ena koro	1. Turaga ni koro 2. Lewe ni Vanua	
Voroki ni Lase	Kacivaki ena koro VAKATATABU	1. Turaga ni koro 2. Lewe ni Vanua	
Vakayagataki ni Scuba me nunuvi kina ana sasalu kei na ika	<ul style="list-style-type: none"> • Vakatabui na nunu ena scuba • Rokovi na lawa ni matanitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Dauqoli • Lewe ni Vanua 	Okosita, 2003
Nunuvi se qolivi Sivia	<ul style="list-style-type: none"> • Vakalailaitaki na nunu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lewe ni koro • Turaga ni Koro 	2003 ka lako yani
	<ul style="list-style-type: none"> • Vakaqarai eso tale nai vurevure ni I lavo 	<ul style="list-style-type: none"> • Bose ni mata ni tikina • Tabana ni qoliqolis matanitu • FLMMA Network 	2004
	<ul style="list-style-type: none"> • Vakatabui e dua na cakau mei sususu • Rokovi ka yadravi na vanua e vakatabui oti tiko • Rokovi na lawa ni matanitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lewe ni koro • Turaga ni Koro • Turaga ni yavusa 	2003 ka lako yani

6.0 NA VAKATUTU

Na kena laki vakasavui ena bose vakoro ka me rogoci na domodra na lewe ni vanua ena vuku ni ;

- Vanua me na vakatabui
- levu ni vanua me vakatabui
- kena laurai nai wasewase ni qoli era taukena.
- veika sa vakaturi ena vuli oqo me yavu ni kena cakacakataki nai tuvatuva sa tuvani oti.

7.0 NA VEIKA ME DA NANUMA TIKO

1. Na talei kei na totoka ni kena muri vinaka e dua nai tuvatuva ni cakacaka sai koya ni na tarava mai na bula sautu kei na bula vakacegu.
2. Eda sa lewe levu mai na lewe ni vanua, sa levu na noda veivale, ka sa levu mai na noda kawa,. Ia meda kila tiko ni nodai qoliqoli ena sega ni tubu cake na kena levu ena veiyabaki.
3. Kevaka eda vinakata me vua vinaka na sore ni kau eda sa mai tea oqo ,ia me da samaka, yadrava ka veilomanitaka na kenai tavi , eda na qai tauca na vuana.
4. Na veika kece sara eda vulica se rogoca ka da kila ni na rawa ni kune kina na vinaka , na bula marau meda vakadewataka vei ira na kawa ni noda vanua ena siga ni mataka.
5. Me vakasavui na veika kece e lalawataki se tuvani me baleta nai qoliqoli kina bose ni tikina kei vua na turaga na Tui Nakasa.

8.0 NA VEIKA TALE E SO**8.0 NA VEIKA TALE E SO****8.1 Lewe ni Vuli**

NO	YACA	TUTU VAKAVANUA	KORO
1	Viliame Dalituicama	Vakatawa/Bati	Vacalea
2	Mesake Narogo	Vunivalu	Vacalea
3	Manueli Seru	Liuliu ni Yavusa	Nukuvou
4	Alipate Sivo	Turaga ni Koro	Nukuvou
5	Timoci Tawake	Lewe ni Vanua	Nukuvou
6	Leone Koroi	Lewe ni Vanua	Matasawalevu
7	Anare Ravutia	Lewe ni Vanua	Matasawalevu
8	Saiasi Waqanivalalagi	Lewe ni Vanua	Nukuvou
9	Timoci Lomaiviti	Lewe ni Vanua	Nukuvou
10	Atama Nayacakalou	Lewe ni Vanua	Matasawalevu
11	Sakaraia Tabaka	Turaga ni Koro	Matasawalevu
12	Samisoni Rayawa	Mata ni Vanua	Nukuvou
13	Rupeni Bale	Lewe ni Vanua	Nukuvou
14	Viliame Kawa	Mata ni Vanua	Nukuvou
15	Apenisa Nabainivalu	Lewe ni Vanua	Nukuvou
16	BI Miriama Vugakoto	Lewe ni Vanua	Nukuvou
17	Usaia Siva	Lewe ni Vanua	Matasawalevu
18	Moape Bati	Lewe ni Vanua	Nukuvou
19	Manoa Baro	Lewe ni Vanua	Matasawalevu
20	Sevuloni Baleviani	Lewe ni Vanua	Matasawalevu
21	Mosese Sigabalavu	Lewe ni Vanua	Nukuvou
22	Viliame Siva (3)	Mata ni Vanua	Matasawalevu
23	Ateca Lomaiviti	Lewe ni Vanua	Nukuvou
24	Mereula Naivalulevu	Lewe ni Vanua	Nukuvou
25	Apikali Kawa	Lewe ni Vanua	Nukuvou
26	Siteri Rayawa	Lewe ni Vanua	Nukuvou
27	Temalesi Bogidrau	Lewe ni Vanua	Nukuvou
28	Mere Kawa	Lewe ni Vanua	Nukuvou
29	Coacagi Sereseini	Lewe ni Vanua	Nukuvou
30	Saimana Ledua	Lewe ni Vanua	Nukuvou

8.2 Na Porokaramu ni Vuli

Gauna	Na Veika me na Qaravi
10 am	Dola na vuli Sevusevu Lotu Vosa ni dolavi ni vuli
11 am	Awareness program Na bibi ni kena maroroi na cakau I rogo mai Verata
12.00	Mapetaki nai tuvaki ni kanakana kei na vanua vakatabui.
1.00 pm	Vakasigalevu
2.00 pm	Dikevi nai tuvaki ni kanakana se i qoliqoli
3.30 pm	Tuvatuva ni kena vakacokotaki nai kanakana e Nukuvou, Matasawalevu kei Vacalea (Management Plan)
4.30 pm	Next step - Na cava tale me qaravi ?
6.00 pm	Sogo na vuli